

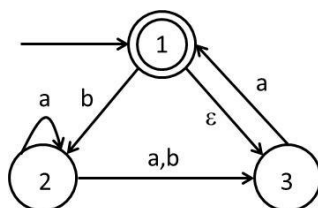
xPJP, vybraná vzorová zkoušková zadání z minulých let

Jde pouze o orientační přehled, v konkrétní zkoušce se mohou objevit zcela odlišné příklady
Veškerá zadání jsou bez záruky, tj. mohou obsahovat neúmyslné chyby či překlepy

Zařaďte jednotlivé funkce do odpovídajících standardních návrhových fází překladače:

	FUNKCE		FÁZE
A	Přiřazení proměnné ke konkrétnímu registru.	1	Lexikální analýza
B	Zjištění adres, příslušejících podmíněnému cyklu.	2	Syntaktická analýza
C	Úprava výrazu $A + 4 * 3$ na $A + 12$.	3	Sémantická analýza
D	Nalezení nedeklarované proměnné.	4	Optimalizace
E	Změna příkazu $A := A + 12$ na $ADD \#12, A$.	5	Příprava na generování kódu
F	Vytvoření syntaktického stromu.	6	Generování kódu

Napište nejméně tři důvody, kvůli kterým je následující konečný automat nedeterministický:

Odstraňte levou rekurzi z následující gramatiky. V jaké souvislosti tuto úpravu nejčastěji používáme?

$A \rightarrow AX \mid Y$
 $X \rightarrow b \mid c$
 $Y \rightarrow d \mid f$

Je gramatika na následujícím řádku jednoznačná? Své tvrzení zdůvodněte a ilustруйте příkladem!

$E \rightarrow E + E \mid E - E \mid E * E \mid E / E \mid (E) \mid id$

Mějme gramatiku G s pravidly (1) – (4) a související překladovou tabulku:

(1) $S \rightarrow a A S$

(2) $S \rightarrow b A$

(3) $A \rightarrow c A$

(4) $A \rightarrow d$

	a	b	C	d	\$	S	A
0	S2	S3				1	
1					OK		
2			S5	S6			4
3				S6			7
4	S2	S3				8	
5			S5	S6			9
6		R4			R4		
7					R2		
8					R1		
9		R3			R3		

Na základě těchto podkladů trasujte větu *acdbd* ve třísloupcové notaci (vstup, zásobník, akce).

Navrhněte (i) sémantický strom a (ii) čtveřice pro příkaz:

bohaty = (majetek > milion) AND NOT pujcka

za předpokladu platnosti standardních pravidel pro asociativitu a prioritu operátorů.

Slovně popište a nejméně třemi příklady ilustруйте regulární výrazy, odpovídající následující LEX_ové specifikaci:

$\backslash "[^"]*" (\backslash "[^"]*") * \backslash "$

Určete množiny FIRST a FOLLOW pro následující gramatiku. Jaké z Vašeho zjištění plynou závěry?

$S \rightarrow A B c$

$A \rightarrow a \mid \epsilon$

$B \rightarrow b \mid \epsilon$

Mějme gramatiku G s pravidly (1) – (8) a související překladovou tabulku:

- (1) $E \rightarrow T E'$
 (2, 3) $E' \rightarrow + T E' \mid \epsilon$
 (4) $T \rightarrow F T'$
 (5, 6) $T' \rightarrow * F T' \mid \epsilon$
 (7, 8) $F \rightarrow (E) \mid id$

	+	*	()	id	\$
E			1		1	
E'	2			3		3
T			4		4	
T'	6	5		6		6
F			7		8	

- a/ O jakou gramatiku a typ překladu se jedná?
 b/ Trasujte vstup $id*(id+id)$ ve třísloupcové notaci (zásobník, vstup, výstup).

Popište funkci následující atributové gramatiky. Ve které fázi konstrukce překladače se tato pravidla uplatní?

$E \rightarrow E1 + T$ *if ((E1.type == int) && (T.type == int)) E.type = int else E.type = real*
 | T *E.type = T.type*
 $T \rightarrow num . num$ *T.type=real*
 | num *T.type=int*

Za předpokladu platnosti standardních pravidel pro asociativitu a prioritu operátorů převeďte výraz $a*-(b+c)$

převeďte do následujících forem mezikódu (vnitřní reprezentace, intermediální kód):

- Abstraktní syntaktický strom
- Postfixová notace
- Tříadresový kód

Jakým způsobem organizuje (segmentuje) překladač paměť za běhu programu? Víte, co obvykle bývá příčinou *runtime* chybového hlášení *Stack overflow*?

Zodpovězte následující otázky:

- Jaký typ rozkladu realizuje syntaktický analyzátor, pracující shora dolů?
- Máte-li syntaktický analyzátor shora dolů a na vrcholu zásobníku řetězec $aABC$, jaké pravidlo musí obsahovat generující gramatika, aby se jeho obsah v následujícím kroku změnil?
- Doplňte chybějící výrazy: vstupem nástroje *yacc* je _____.a jeho výstupem je _____.
- Jak se nazývá „výpočetní stroj“, umožňující zpracovávat regulární výrazy?

Odstraňte levou rekurzi z následující gramatiky. Proč se takovou činností vůbec zabýváme?

$X \rightarrow Xc \mid a \mid b$

Popište funkci následující atributové gramatiky. Ve které fázi konstrukce překladače se tato pravidla uplatňují?

$E \rightarrow E1 + T$ *if ((E1.type == int) && (T.type == int)) E.type = int else { E.type = real; }; print +*
| T *E.type = T.type*

$T \rightarrow \text{num} . \text{num}$ *T.type=real; print T.val*
| num *T.type=int; print T.val*

Za předpokladu platnosti standardních pravidel pro asociativitu a prioritu operátorů převeďte výraz:

$A \text{ and } (B \text{ or not } (C \text{ and } D))$

do následujících forem mezikódu (= vnitřní reprezentace, intermediální kód):

- Abstraktní syntaktický strom („sémantický strom“)
- Třídresový kód v libovolné formě reprezentace

Optimalizujte následující základní blok kódu. Výsledek vyjádřete buď textově nebo graficky. Co je to základní blok?

```
t1 = b + c
t2 = 7 + d
t3 = t1 * t2
t4 = b + c
t5 = 7 + d
t6 = t4 * t5
t7 = t3 + t6
d = t7
```

Napište regulární výraz, pracující s množinou argumentů {a,b} a definující pro ně následující operátory (následující výpis je s klesající prioritou):

- Postfixový '*' pro 0 nebo více opakování,
- Infixový '.' pro konkatenci (spojování řetězců, AND),
- Infixový '|' pro alternaci (OR).

Regulární výraz musí dále umožňovat/detekovat párování závorek '(' ')' pro seskupování regulárních výrazů na základě uživatelské priority.

Mějme gramatiku s následujícími pravidly:

```
S -> E '#' E      | E '$' E  | E
E -> E '!' T      | T
T -> F '%' T       | F
F -> '(' S ')'     | '0' | '1' ... | '9'
```

Charakterizujete aritu, asociativitu a prioritu všech jejích operátorů.

Pro gramatiku:

```
1.  S -> S ; S
2.  S -> id := E
3.  S -> print ( L )
4.  E -> id
5.  E -> num
6.  E -> E + E
7.  E -> (S , E)
8.  L -> E
9.  L -> L , E
```

sestrojte LL(1) překladovou tabulku. Jaké kroky musí v tomto případě Váš návrh zahrnovat?

Gramatiku

```
expr → expr + term
expr → expr - term
term → term / factor
term → factor
digit → <číslo>
```

doplňte akcemi, realizujícími převod vstupního infixového výrazu do postfixové formy. Pro výraz:

1+2/3

nakreslete odpovídající plně anotovaný syntaktický strom (struktura + akce + hodnoty).

Minimalizujte konečný automat, určený tabulkou:

	a	b
A	A	B
B	E	C
C	C	D
D	F	C
E	D	E
F	B	E

Ke gramatice:

$S \rightarrow x \mid (S R)$ $R \rightarrow , S R \mid \text{epsilon}$

sestrojte LL(1) překladovou tabulku a na jejím základě proveďte syntaxi vstupního výrazu (x,x).

Pro kód:

<pre>while (c) { x = y + 1; y = 2 * z; if (d) x = y+z; z = 1; } z = x;</pre>
--

sestrojte graf řízení (control flow graph). K čemu se tento typ grafu v konstrukci překladačů používá?

V následující atributové gramatice:

Pravidla	Semantické akce
=====+=====	
0: Number -> Sign List	(1) List.Scale := 0 (2) Number.Value := IF Sign.Neg THEN -List.Value ELSE List.Value
1: Sign -> +	(1) Sign.Neg := False
2: Sign -> -	(1) Sign.Neg := True
3: List -> BinaryDigit	(1) BinaryDigit.Scale = List.Scale (2) List.Value := BinaryDigit.Value
4: List(0) -> List(1) BinaryDigit	(1) List(1).Scale = List(0).Scale + 1 (2) BinaryDigit.Scale = List.Scale (3) List(0).Value := List(1).Value + BinaryDigit.Value
5: BinaryDigit -> 0	(1) BinaryDigit.Value = 0
6: BinaryDigit -> 1	(1) BinaryDigit.Value = 2^(BinaryDigit.Scale)

správně identifikujte typy všech atributů. Jaká je její funkce?

Navrhňte deterministický konečný automat, který přijímá jazyk, definovaný regulárním výrazem:
 $(ab^*c) \mid (abc^*)$.

Na základě výpočtu kompletní sady kontextových množin zdůvodněte, zda je následující gramatika LL(1):

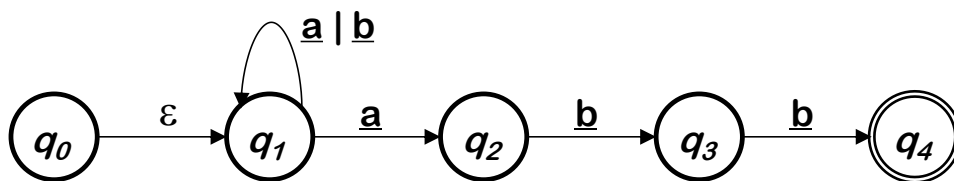
```
S --> ABa
A --> bA | ε
B --> aB | ε
```

V každém případě pro tuto gramatiku zkonstruuje LL překladovou tabulku a s její pomocí analyzujte vstup bbaa.

Navrhňte graf řízení (control flow graph) pro následující kódový fragment:

```
if (x < y)
    if (x < z)
        nejmensi = x;
    else
        nejmensi = z;
else
    if (y < z)
        nejmensi = y;
    else
        nejmensi = z;
return nejmensi;
```

Následující nedeterministický konečný automat převeďte na deterministický:

Napište regulární výraz, který je tímto automatem přijímán.

Na základě této LR(1) překladové tabulky:

		' '	' ('	')'	' ['	']'	id	' \$'	B	P	E
0							s2		1		
1								acc			
2		r3	s5	r3	s4	r3		r3		3	
3		r1		r1		r1		r1			
4							s2		7		6
5							s2		7		8
6						s9					
7		s10		r5		r5					
8				s11							
9		r2		r2		r2		r2			
10							s2		7		12
11		r4		r4		r4		r4			
12				r6		r6					

zodpovězte následující dotazy:

- Jak se jmenuje startovací neterminál zdrojové gramatiky a proč?
- Který její neterminál implementuje nejvyšší prioritu a proč?
- Kolik má gramatika celkem pravidel a jak jste to zjistili?
- Obsahuje překladová tabulka nějaké konflikty? Pokud ano, jaké? Pokud ne, svůj závěr zdůvodněte!
- Napište nejmeně čtyřznakovou úvodní sekvenci korektního programu, generovaného touto gramatikou.
- Co se stane, když se ve stavu 2 objeví na vstupu id?
- Co všechno se stane, když se ve stavu 7 objeví na vstupu libovolná uzavírací závorka?
- Čím je zajímavý stav 3 a jak byste tuto zajímavost slově interpretovali?

Rozhodněte, zda je následující gramatika vhodná pro překlad shora dolů:

$S \rightarrow ABd \mid aBc$

$A \rightarrow \varepsilon$

$B \rightarrow b \mid c$

Pokud ne, pokuste se ji upravit na vhodný tvar a navrhnete kostru překladače, pracujícího rekurzivním sestupem (RD). Pokud vhodná je, přejděte rovnou k návrhu RD překladače.

Gramatiku:

$E \rightarrow E+E$

$E \rightarrow \text{num} \quad E.\text{val} = \text{num.yylval}$

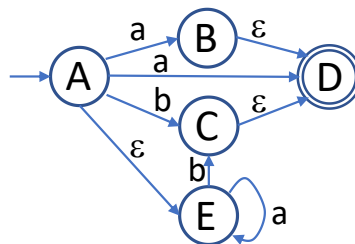
$E \rightarrow (E)E.\text{val} = E1.\text{val}$

doplňte sémantickými pravidly v libovolném tvaru a do odpovídajícího atributy plně anotovaného syntaktického grafu zakreslete řešení vstupního výrazu:

$2 + (7+3)$

Pomocí rozšířených T-diagramů (thumbstones) znázorníte procesy překladu a spuštění aplikace APP v HW prostřední procesoru Intel (x86) za předpokladu, že zde máte k dispozici nativní překladač jazyka, ve kterém je aplikace napsána.

- Je konečný automat na obrázku deterministický? Své tvrzení zdůvodněte.
- Pokud je, minimalizujte ho. Pokud není, převedte ho na deterministický.
- Najděte regulární výraz, ekvivalentní k tomuto automatu.

Mějme gramatiku:

$T \rightarrow R \mid aTc$ (1, 2)

$R \rightarrow \varepsilon \mid bR$ (3, 4)

a jí odpovídající překladovou tabulku:

	a	b	c	\$	<i>T</i>	<i>R</i>
0	s3	s4	r3	r3	g1	g2
1				a		
2			r1	r1		
3	s3	s4	r3	r3	g5	g2
4		s4	r3	r3		g6
5			s7			
6			r4	r4		
7			r2	r2		

Na základě těchto informací zkontrolujte syntaxi vstupní věty `aabbbcc`

Přiřazovací příkaz:

`x := a+b*a`

vyjádřete:

- Abstraktním syntaktickým stromem
- Tříadresovým kódem
- Zásobníkovým kódem

Pro každý typ mezikódu uveďte jeho výhodu ve srovnání s ostatními.

Upravte následující gramatiku tak, aby byla vhodná pro překlad shora dolů:

```
C --> if E then S else S | if E then S
```

Následující gramatickou specifikaci pro *yacc* rozšířte o operátor unární mínus a zachovejte přitom všechna obvyklá prioritní a asociativní pravidla:

```
%term NUM
%left '+' '-'
%left '*' '/'
%%
e : e '+' e | e '-' e
  | e '*' e | e '/' e
  | '(' e ')' | NUM
```

Na základě znalosti běžné víceznačné gramatiky pro aritmetické výrazy, používané například generátorem *yacc*, nakreslete úplný syntaktický strom (parse tree) a jeho redukovanou verzi, používanou jako jedna z forem mezikódu (také abstraktní syntaktický strom nebo sémantický strom) pro vstup:

```
(a + b) * c
```

Optimalizujte následující základní bloky:

a)	b)	c)
<pre>x = 5 + 2;</pre>	<pre>j = j - 1; k = 4 * j;</pre>	<pre>while (a < b) { c = 10 * d; a = a + c; }</pre>

Slovně charakterizujte funkci následující gramatiky. Jakého je typu, jaké má operátory a jak je to s jejich prioritou a asociativitou? Napište alespoň dva strukturně odlišné řetězce, které je schopna generovat a využijte v nich všech zavedených operátorů.

Uměli byste napsat odpovídající regulární výraz? Pokud ano, učiňte tak.

```
S -> R $
R -> R '|' T | T
T -> T '.' F | F
F -> F '*' | B
B -> '0' | '1' | '(' R ')'
```